

[Bodil Koch.]

noget frygteligt i at høre de kommunister, der i denne tid fører fredens tale ud over hele landet, lyse af uforsonlighed, ja, man kan næsten sige af had fra taler til taler. Det må kunne være muligt at komme til en ny indstilling overfor problemerne.

For et par dage siden stod der en notits i et af vore dagblade — jeg husker ikke hvilket — om en kommunistisk kvindelig minister, der for øjeblikket er på besøg i England, og som sagde: efter at jeg har været i England, ved jeg, at det engelske folk ikke ønsker krig. Det var, synes jeg, da man læste det, som om man så den første vintergæk kravle op af vinterjorden. Kunne vi blot i fremtiden, stående fast og sikkert på Atlantpagtens grund under De Forenede Nationers tegn, stadig øge vort samarbejde økonomisk og kulturelt såvel mod øst som mod vest! Var det umuligt at tænke sig, at vi kunne få russiske arbejdere, russiske intellektuelle over at lære forholdene i vort land at kende? Hvem kan muliggøre det uden de danske kommunister? Det er bitert at læse om, hvordan man i stedet for i Rusland må få en forvrænget fremstilling af forholdene i det danske demokrati ved at læse den danske kommunistiske presse.

Der er endnu en ting, som jeg synes påhviler os som en forpligtelse, når vi tiltræder Atlantpagten, udover at være ubegrænset ærlige og åbne til alle sider, og det er, at vi, når senerehen vanskelighederne melder sig med hensyn til at nå frem til de sociale forbedringer, til den stadig højere sociale standard i vort land, da i denne sal må høre venstre og de konservative tale med samme glød, hvormed de i dag har talt for Atlantpagten, og at vi da — den del af befolkningen, som har skuldre til det — må være villige til at bære de personlige økonomiske afsavn, som skal til, for at vi virkelig kan ikke alene holde, men øge vor sociale standard, samtidig med at vi påtager os de nødvendige militære forpligtelser.

Frode Jakobsen: Det, der har fået mig til at tage ordet, er kommunisternes påberåbelse af frihedsbevægelsen som argumentation imod Atlantunionen og deres parallelisering af forholdet til Amerika nu og forholdet til det nazistiske Tyskland tidligere. Det er dog i den grad at vende tingene på hovedet, at jeg, der også har haft en vis tilknytning til frihedsbevægelsen, ikke kan lade det stå uimodsagt.

Jeg vil aldrig lægge skjul på, at jeg regner kommunisternes indsats i kampen for

Danmarks frihed for meget betydelig, og jeg vil heller aldrig lægge skjul på, at jeg i den historiske bedømmelse af den periode på en række punkter må give kommunisterne ret. Uenighed i dag skal ikke forhindre ridderlighed og retfærdighed i bedømmelsen af den periode. Kommunisterne kæmpede side om side med os, og de var gode kammerater i den kamp. Men det er ikke godt kammeratskab, når de nu optræder, som om frihedsbevægelsen var et kommunistisk foretagende, ja, bare som om det var dem, der havde skabt og ledet den; det er tværtimod en grov illoyalitet over for gamle kammerater. Og hvad der er mere afgørende: frihedsbevægelserne hele indhold var en kamp for frihed og demokrati, og hvad frihed og demokrati betød, var der dengang ingen i frihedsbevægelsen, der var i tvivl om. Det var ikke folkedemokrati, og det var ikke den frihed, som man nyder i Rusland; det var frihed for fængslinger, frihed til at danne opposition, frihed til at sige sin mening, ja, det var simpelthen frihed, sådan som man forstår det på dansk, og som man forstår det i hele den vestlige verden. Men Atlantpagten er for enhver, der ikke er kommunist, et forsvar netop for de idealer, som vi dengang var rede til at sætte alting på spil for.

Under besættelsen øvede vi, og med rette, kritik over for folk, der bar demokratiet på læberne, men ikke var rede til at løbe den risiko, som dengang var på dagsordenen, dengang hele verdens demokrati var i fare for at blive knust. En konsekvens af at have været modstandsmand er for mig: for det første at man i dag bekender sig til fællesskabet, som vi dengang kæmpede af alle vore kræfter for at få vort folk med ind i, for det andet at man bekender sig til de samme frihedsidealere, som hele modstandsbevægelsen var en kamp for. I stedet ser vi kommunisterne bekende sig til et system, der for enhver uvidelig i hvert fald på en række punkter minder i uhyggelig grad om det system, som vi dengang kæmpede imod. Og i dag ser vi kommunisterne, når de ikke kan få deres egen mening frem, applaudere den isolationisme, som de dengang sammen med os vendte sig imod. Jeg tror, det er let at se, hvem der har svigtet frihedsbevægelsens idealer, og der er heller ingen tvivl om, hvor det store flertal af dem, den dengang udgjorde Danmarks frihedsbevægelse, står i dag. Frihedsbevægelse, det må betyde, at man også nu er rede til forsvar for frihedsidealerne, for de idealer, som det nu er